

KALE KAPISI

Nurcan AVŞİN

Hava soğuktu. Dışarıdaki keskin ayaz giderek hiddetini artıracaklarının sinyallerini verirken, bu kıpırtısız hâliyle pusuya yatmış bir düşmanı andırıyordu. İnce ince dokunuyor, sersemletiyor ama tüm gücüyle saldırmak için sanki doğru zamanı bekliyordu. Esmâ, kendini sıcak kütüphanenin tozlu rafları arasına atmaya niyetlendiğinde aslında sadece soğuktan değil düşüncelerinden de kaçtığına farkındaydı.

Kütüphane binasının üçüncü katına varmak için kıvrılan merdivenleri ağır ağır çıkıp loş salona ulaştığında pencerelere yakın bir köşe bulup kendini metal bacaklı bir masaya bıraktı. Dışarıdan sızan soluk ışık, yeterince aydınlatamadığı salonun en azından o köşesinde yarı şeffaf bir hüzme hâlinde kıpırdanıyordu. Buradayken hissettiği huzur ve tatmin duygusunun, dünden beri yaşadığı karamsarlığa iyi geleceğini umarak kütüphaneye gelmişti ama o gün kurtarıcısının orada değil de bahçede beklediğini bilseydi herhâlde vakit kaybetmeden kendini dışarı atardı.

Masadan kalkıp, en sevdiği bölüm olan edebiyat raflarına doğru yürüdü. Kendini yaptığı şeye vermeye çalışarak gözleriyle kitapları tek tek taradı, ama dikkatini onlara vermekte hayli zorlanıyordu. Sanki görünmez bir el boğazını hafifçe sıkıyor, nefes almasını engelliyor, ona ruhsal olduğu kadar fiziksel bir baskı uyguluyordu. Güç almak istercesine raflardan birine tutunarak kendini biraz toparlamaya çalıştığı sırada, nereden çıktığını anlamadığı kütüphane görevlisi yanına yaklaşarak sordu,

“İyi misin küçük hanım?”

Esmâ, ağzından çıkıveren gayriihtiyari bir cevapla,

“Biraz başım döndü sadece, şimdi geçer” dedi.

Baş dönmesinin, aynı anda gözlerin de yaşarmasına sebep olmaya-
cağını kızın yüzüne vuracak kadar kötücül olmayan kadın, onu daha fazla sıkıştırmaktan kaçınarak,

“Peki, yardımcı olacağım bir konu olursa buralardayım” dedi ve Esmâ'nın yanından uzaklaştı.

Kırıldığında hep böyle olurdu. İçinde bir yerler ince ince sızlar, gözleri dolar, kimseyle iletişim kuracak gücü olmazdı. Konuşmaya kalksa, sözcük taneleri ağzında dağılıp sanki birer kırıntı gibi onları tekrar yutana kadar boğazına takılıp kalırlardı. Böyle zamanlarda ihtiyacı olan yalnızlık adasını ona sağlayan nadir yerlerdendi kütüphaneler. Sessiz, dingin ve kollayıcı. Ama orada bile tamamen yalnız kalamamanın verdiği bir fark edilmişlik hâliyle şimdi kendini mahcup ve zayıf hissediyordu. Oysa kötü hissettiği birçok defa nasıl da iyi gelmişti bu sığınak ona. Sanki burada, kendi küçük dünyasına aldırmayacak kadar yaşama uzaktan bakan bir gök cismi gibi hissetmişti kendini ve ilk kez o zaman anlamıştı asıl özgürlüğün, benlik denilen esaretten kurtulmak olduğunu. Ama bunu yakalamak her zaman öyle kolay olmuyordu.

O gün kütüphanedeyken bir türlü kendi çemberinden çıkamıyor, eli raflardaki kitaplardan hiçbirine gitmiyor, bir gece öncesinden gelip inatla yüzüne yerleşen incinmiş ifadeden uzaklaşamıyordu. Birden durup, önündeki rafta dikkatini çeken bir kitabı (kitabın bıraktığı boşluğu diğerlerinin hızla doldurmasını izleyerek) yerinden çekip aldı. Ne tuhaf bir ismi vardı, “Kahkahanın zaferi”. Gülen, tuhaf insan suretlerinin resmedildiği kapak tasarımında, ana başlığa ek olarak “yıkıcı tarih olarak gülme” diye bir açıklama eklenmişti. Kitabı açmadan, öylece kapak resmine bakarak düşüncelere daldı. Kahkaha -atabilme- bir zafer miydi, yıkıcı olabilir miydi? Kitap başlığı bir ironiden mi ibaretti bilmiyordu, ama kendi hayatında hep, yüksek sesle gülen insanlardan rahatsız olmakla onların bu rahatlığına özenmek arasında gidip gelen bir duygu karmaşası yaşamıştı. Hayattaki çıkmazlar karşısında gülerek mücadele eden insanlardan, özellikle hemcinslerinden biri olamadığı için hayıflandığı da çok olmuştu. Böylesi bir seçim (ki eğer bu bir seçimse) bir kahkahanın hafifliğine sığınarak pek çok kuralı ve sorunu aşmanın ilk adımı olabilirdi ve eğer istenirse kahkaha, bir çeşit dışa vurum gibi planlanmış bir güç göstergesine dönüşebilirdi. Ama bu bir seçim olduğunda aynı anda içtenlik barındıramayacağı için, ne olursa olsun onun tercih edeceği bir şey değildi.

Bu ilginç kitabı açıp biraz karıştırmaya karar verdiğinde masasına doğru ilerlemeye başlamıştı bile. Ama kafası o kadar karışık ki, kitaba dair merakına rağmen kararsızlık içinde duraksadı ve onu bu ruh hâliyle okumak istemediğine karar verdi. Okumayı gerçekten seviyordu ancak ona göre kitaplar, hazır olduğunda tadabileceğin bir aşk gibiydi. Kendini unutup heves ve tutkuyla sayfalarına dokunmazsan ne dediklerini anlayacağın ortak bir dil geliştiremez, teslim olamazdın. Kitabı tekrar götürüp yerine bıraktığında bu düşüncelerle savruluyor, yorgun hissediyordu.

Tanıdık birileriyle karşılaşma kaygısı olmasa kendini hemen dışarı atıp biraz temiz hava alırdı. Ama kimseyi görecektir hâlde değildi. Bulunduğu çevreden uzaklaşıp başka bir yere gitmeye kalksa, bu defa da soğuk havada nereye gideceğini hesaplayamıyordu. Birden cebindeki telefonunun titreşimiyle düşüncelerinden sıyrıldı ve ekrandaki mesajla yüzüne kocaman bir şaşkınlık yayıldı. Bu kadar mutsuz bir sabaha uyanmışken, gözlerinin içini güldürecek o birkaç kelime şimdi karşısındaydı.

“Bahçedeyim. Seni bekliyorum boncuk gözlü,”

Gitmemişti demek! Gidememişti.

İlk şaşkınlığını üzerinden atar atmaz, sevinç ve heyecandan titreyen elleriyle çantasını ve paltosunu kaptığı gibi salonun çıkış kapısına yöneldi. Kapıdan çıkmadan, masada bir şey unutup unutmadığına bakmak için son kez arkasına döndüğünde, kütüphane görevlisinin dikkatle kendisini izlediğini fark etti. Kadının tebessümünde belli belirsiz bir şefkat gizliydi. Esmâ da gülümseyerek içtenlikle karşılık verdikten sonra hızla salonu terk etti. Merdivenleri çabucak inip bahçeye açılan kapıya ulaştı.

Dışarı çıktığında, az ilerdeki banklardan birinin yanında duran Ali’yi görmesiyle Ali’nin de gülümseyerek ona doğru koşar adım gelmesi bir oldu. Birkaç dakika hiç konuşmadan sarıldılar. Sonra Esmâ kafasını kaldırıp sevdiği gencin kısık gözlerine dikkatle baktı. Ağzını açıp tek söz söylemiyordu ama içinden öyle bir coşku seli yükseliyordu ki, çığlık atmamak için kendini zor tutuyor, dakikalarca, saatlerce, hatta günlerce gülmek istiyordu.

Ali de farklı değildi.

İki gencin gözlerindeki coşku, yanaklarından dudaklarına karışıp tüm yüzlerini kaplayan bir zafere dönüşürken, tebessümleri de yavaş yavaş yerini gülüşlere ve ardından kahkahalara bıraktı.

O şubat sabahı, kimseye aldırmadan, okulun bahçesinde öylece durmuş ağızlarından çıkan buharla birlikte, coşkuyla, mutlulukla, aşkla gülerlerken, inanca bir kapı daha araladıklarının farkında bile değillerdi.

Ali birden, Esmâ'nın yanaklarından süzülen yaşları fark etti. Güzel duyguların filizlendirdiği bu yaşları tedirginlikten uzak bir el hareketiyle silip, fısıldar gibi "hadi" dedi.

Esmâ'ysa, "nereye" bile demeden, kendini Ali'nin tılsımına teslim etti.

Ağır ağır tırmandıkları yokuşta birkaç seyyar satıcıdan başka kimse yoktu. Sıra sıra dizilmiş dükkânlar, bakırcılar, antikacılar, çay evleri, sanki sadece zamana karşı değil, soğuğa karşı da birbirine sokulmuşlardı. Esmâ'yla Ali, ortalığı saran sisin arasından zorlukla tırmandıkları yokuşta, ağızlarından usulca çıkıp havada belirsiz şekillere bürünen buharla birlikte, şehrin gri tonunu daha bir koyulaştıran mazot ve kömür kokusunu fark ediyor ama umursamıyorlardı. Çünkü kalpleri başka şeyler fısıldıyordu. Yarım kalmış bir hikâyeyi tamamlar gibi, gidecekken geri dönmüş gibi kurtarılmış bir zaman vardı önlerinde. Dakikalarca böyle yürüdüler.

Soluklandıklarındaysa nihayet tepedelerdi. Çöken akşam kızılığında, gün yavaş yavaş yerini karanlığa terk ederken, telaşlı insanların bu telaşlı seyrinde yüzleri bir kez olsun gülmemiş fakir, yalnız, mutsuz, hırsız insanların zamanı başlamıştı. Tepeden daha bir hüznü ve acılı göründü şehir. Tahta kapılı eski evlerin, taş döşeli sokakların, balıkçı lokantalarının arasında, tıpkı kendi hikâyeleri gibi karmaşık, keyifli, tutkulu, buruk ve tuhaftı her şey. Her yerde kırık rakı şişeleri, balık artıkları, artıkları kapmaya çalışan sıksa sokak kedileri, küçücük ve yarı çıplak ayaklarına kocaman terlikleri geçirmiş kirli yüzlü çocuklar vardı. Dolmuş durakları göründü tepeden. Koyu kızılığın içinde birer gölge gibi giden, gelen, bekleyen dolmuşlar ve onların yanı başında sürekli bağır-makta olan çığırktanlar...

Tepedelerdi. Üşüyorlardı. Gülüyorlardı. Esmâ, çok değil yarım Ali'nin yanında olmayacağını, gülüşlerinin yüzünde donup kalacağını biliyordu. Ama o an, içtenlikle birbirinin sıcağına sokulduklarında, yanlarından geçen yaşlı adama çektiydikleri fotoğraf karesi gibi, ömürlerinden asla silinmeyecek ama bir tekrarı daha olmayacak o zafer anı yavaş yavaş kızıl morun içinde silindi gitti.